

HELLEN SKOLE
HELLEVEIEN 118

5038 BERGEN

ARKIV

Saksnr. 2015/30414

2121

22.10.15

VEDTAK - GODKJENNING AV HELLEN SKOLE ETTER FORSKRIFT OM MILJØRETTET HELSEVERN I BARNEHAGER OG SKOLER M.V.

Bakgrunn

Etat for helsetjenester, Miljørettet helsevern fører tilsyn med skoler og har godkjenningsmyndighet etter *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*

Vi viser til søknad om helseverngodkjenning av Hellen skole mottatt 27.09.11 og 20.04.15, befaringer 06.05.13, 10.06.13, 23.07.14 02.06.15 samt møte vedrørende skolens internkontrollsystem 25.06.15. Videre viser vi til vår helsevernuttalelse til reguleringsplan for Hellen skole datert 14.03.11, planuttalelse til utviding/renovering av Hellen skole datert 30.11.11, tilbakemelding til Etat for utbygging etter befaring av 21.05.13 og 04.08.15 til rektor på Hellen skole datert 02.06.15, tilbakemelding fra Etat for bygg og eiendom mottatt 16.08.15 via rektor på Hellen skole vedrørende vedlikeholdsplan for Hellen skole samt annen korrespondanse i anledning helseverngodkjenning av Hellen skole.

Varsel om vedtak om helseverngodkjenning av Hellen skole er sendt 04.09.15. Det er ikke mottatt merknader til varselet.

Miljørettet helsevern har deltatt i prosjektgruppemøter underveis i prosessen.

Lovgrunnlag

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 1. desember 1995 nr. 928 med tilhørende veileder fra Statens helsetilsyn.

Forskriften er hjemlet i kommunehelsetjenesteloven av 19. november 1995 nr. 66, som nå er opphevet og erstattet av lov om folkehelsearbeid av 24. juni 2011 nr. 29. Denne trådte i kraft 1. januar 2012. Myndighet etter folkehelseloven er delegert til Etat for helsetjenester.

Beskrivelse av virksomheten

Hellen skole er rehabilitert og bygd ut til en skole for ca 400 elever som det nå søkes helsevern godkjenning for. Byggeprosessen er utført i to byggetrinn slik at halve skolen ble benyttet som undervisningsareal mens den andre halvparten ble rehabilitert/utvidet. Det er bygget et nytt bygg mot Helleveien der det nå er gymnastikksal samt publikumsinngang og bygget ut mot Røde kors sykehjem. Skolens uteområder er rehabilitert. Det gamle gymbygget er revet og erstattet med uteareal for elevene. Uteområdet er rehabilitert og opprustet.

Netto innvendig undervisningsareal er i søknad oppgitt å være 2400 m². Bygget har 20 toaletter tilgjengelig for elevene i tillegg til 3 HCWC (2 av disse kan brukes til stellerom). Flere av toalettene er tilknyttet grovgarderobe/lekeareal ute.

Uteområdet er i søknad oppgitt å være om lag 12755. Uteområdet er tilrettelagt med bl.a. lekeplassutstyr, ballbane og naturområder. Området er på tre ulike plan og tilrettelagt for universell utforming.

Bygget har universell utforming og balansert ventilasjon, og virksomheten er tilkoblet offentlig vann- og avløpssystem.

Skolebygningen er i tre etasjer med følgende fordeling av fasiliteter:

1. etasje

Publikumsinngang m/foaje, inngangsparti med grovgarderober og fingarderober for 1. – 5. trinn, spesialrom (naturfag/kunst og håndverk) lager, møterom, tekniske rom, avfallsom, renholdssentral, kontor for lege og helsesøster, renholdsrom, spesialrom (tekstil/maling/tre/metall/leire/forskerrom), grupperom, toaletter.

2. etasje

Fellesareal/kantine, spesialrom (musikk/dans/drama, mat og helse) gymnastikksal med tilhørende fasiliteter, inngangsparti og base for 7. trinn, baser for 1., 2. og 3. trinn, rom til bruk for SFO, personalgarderobe, innganger med tilhørende grov- og fingarderober for 6. og 7. trinn, formidlingsrom, arbeidsrom for lærere, personalrom, administrasjon, grupperom/møterom, toaletter.

3. etasje

Arbeidsrom for lærere, minibibliotek/datarom, baser for 4. – 7. trinn, grupperom, formidlingsrom, auditorium, fellesareal, toaletter.

§ 4. ANSVAR. INTERNKONTROLL

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med tilhørende veileder stiller

krav til miljøfaktorer som kan ha innvirkning på elevenes helse. I § 4 i forskriften settes det krav til at skolen skal ha etablert et internkontrollsystem for å sikre at kravene i forskriften etterleves. Etablering av et internkontrollsystem vil si at man skal skriftliggjøre og systematisere de rutiner som virksomheten allerede har, samt at man skal vurdere om nye rutiner bør utarbeides for å ivareta alle kravene i forskriften. Internkontrollsystemet bør være enkelt, kortfattet og systematisk. Krav til skriftlige rutiner vil generelt gjelde der mangel på slik dokumentasjon kan ha negativ innvirkning på elevene sitt arbeidsmiljø. Skolens internkontrollsystem skal revideres jevnlig.

Vi vektlegger særlig følgende forhold:

Ulykkesforebyggende arbeid

Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges. Det er derfor viktig at det utarbeides rutiner for kartlegging og risikovurdering av forholdene i skolens inne- og utearealer. Vurderingen bør resultere i en handlingsplan for oppfølging av eventuelle ulykkesforebyggende tiltak, og skal vise hvilke rutiner og utstyr skolen har for håndtering av ulykkes- og faresituasjoner, jf. § 14.

Kontroll av lekeplassutstyret er regulert av forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr. Ettersyn og vedlikehold av lekeplassutstyret utføres av Barnas Byrom (Grønn etat, Bergen kommune). Rektor er ansvarlig for at avvik som avdekkes ved tilsyn utbedres og at regelmessige tilsyn utføres videre i samsvar med forskriften.

Inneklima

Skolen skal ha et tilfredsstillende inneklima, herunder luftkvalitet og radonnivå. Temperaturregulering og ventilasjon skal være tilpasset bruksområde og årstidsvariasjoner. Skolen skal ha utarbeidet prosedyrer for systematisk sjekk av inneklimaet, herunder kontroll av ventilasjonsanlegg.

Radonnivået i barnehager og skoler skal være så lavt som praktisk mulig. Årsmiddelverdien skal være under 200 Bq/m^3 og det skal alltid settes i verk tiltak for å redusere radonnivået dersom det overstiger 100 Bq/m^3 (tiltaksgrense), jf. strålevernforskriften. Strålevernet anbefaler at radon måles regelmessig, cirka hvert femte år og alltid etter ombygginger eller ved endringer som kan påvirke radonnivået. Det opplyses i e-post fra overingeniør v/ prosjekt radon i byggteknisk avdelingprosjekt i Etat for bygg og eiendom at det er målt radon på skolen fra januar til mars 2015. Målingen viste høye verdier på tre rom. Videre opplyses følgende: Disse rommene var sjekket med elektroniske måleapparater (trinn2) i april. Tiltak ble utført i samarbeid med etat for utbygging som ba utbyggeren om å sjekke/innregulere ventilasjon på utsatte rom. Rom «216 Øvingsrom» og «262 Storrom 2.tr» var friskmeldt etter tiltak. Det gjenstår å utføre radontiltak på «107A Naturfag». Når ny målesesong starter skal rommet testes med sniffer for å påvise radonkilden og utføre tetttiltak.

Vi ber om at det utføres tetttiltak slik at radonnivået blir tilfredsstillende innen 01.02.16.

Tilbakemelding skal sendes Etat for helsetjenester innen 01.02.16.

Rengjøring og vedlikehold

Som et ledd i internkontrollen skal skolen ha skriftlige rutiner for renhold som beskriver daglig, periodisk og hovedrengjøring, jf. § 13. Renholdet skal utføres etter hygienisk

tilfredsstillende metoder. Uteområdet (f.eks. asfalt, betonggulv og lignende) skal ryddes/rengjøres /spyles etter behov. Skolen skal også ha en vedlikeholdsplan som beskriver vedlikehold av uteområdet og tekniske installasjoner.

Det er mottatt en beskrivelse av hvordan eier av bygget tenker seg at en skal sikre godt vedlikehold av Hellen skole. I beskrivelsen omtales mellom annet:

- Fireårig, rullerende tilstandskartlegging for samtlige bygg
- Årlige leietakermøter
- Avvikshåndtering via BKBygg
- Jevnlig oppdatering på lover og regler, herunder Internkontrollforskriften m.m.

Vi anser denne tilbakemelding til å være tilfredsstillende.

Psykososiale forhold

Virksomheten skal fremme trivsel og gode psykososiale forhold.

Det skal være utarbeidet retningslinjer og rutiner for forebygging, avdekking og tiltak i forbindelse med mistriivsel, mobbing og vold.

Sosial læreplan for Hellen skole ligger på deres nettside skolens handlingsplan mot mobbing, som bl.a. inneholder handlingsplan mot mobbing, forebyggende plan mot mobbing på trinnnivå, ordensregler, oversikt over fellesarrangement, foreldrenes ansvar i arbeidet for å skape et positivt miljø m.m.

Det ble avholdt et møte for å sjekke skolens internkontrollsystem i forb. med helseverngodkjenning. Til stede på tilsynet var rektor Dag Hugås, avd.leder Gro Kvamstø og verneombud Line Nygård samt Randi M Hetland fra Miljørettet helsevern.

Rektor gikk gjennom sitt nettbaserte system som skal overta for det papirbaserte systemet. Han hadde samarbeidet med Haukeland skole for å få på plass sitt system via Its learning. Skolens internkontrollsystemet var meget tilfredsstillende. Det er likevel viktig at skolen fortsetter arbeidet og reviderer sitt internkontrollsystem jevnlig slik at det til enhver tid er tilpasset skolens behov.

VURDERING

Hellen skole ligger fint til i et nytt og moderne bygg/renovert eksisterende bygg med et romslig uteareal som er godt tilrettelagt for fysisk aktivitet. Bygget har flere innganger med tilhørende grov- og fingarderober, noe som vil kunne bidra til et godt inn klima og lette renholdet. Skolen er organisert med baser/hjemmeområder for hvert trinn samt spesialrom, grupperom, formidlingsrom og åpent undervisningsareal. Etat for helsetjenester, avd. Miljørettet helsevern vurderer de oppgitte areal som tilstrekkelige i forhold til antall omsøkte elever. Det er rektors ansvar å påse at fordelingen av elever er slik at arealnormen på 2 – 2,5 m² overholdes.

Vi gjør oppmerksom på at utvidelse eller endring av skolens drift, normalt krever at det søkes

om ny godkjenning etter forskriften.

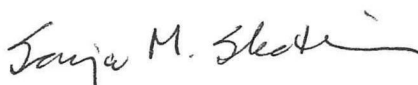
Etat for helsetjenester fatter følgende vedtak:

Med delegert myndighet og med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 6, gis Hellen skole helseverngodkjenning for en normalbelastning på 400 elever. Det totale antall elever kan ikke være større enn det toalett- og garderobekapasitet samt undervisningsareal og utendørs leke- og oppholdsareal tilsier. Det er rektors ansvar å påse at fordelingen av elever er slik at arealnormen på 2 – 2,5 m² etterleves, samt at fordelingen av elever på de ulike trinnene er slik at elevene har tilgang til garderobeplasser og hovedundervisningsareal i rimelig avstand fra sitt trinns garderobeareal og base.

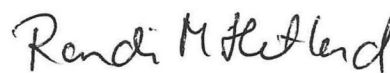
Det forutsettes at det gis tilbakemelding til Etat for helsetjenester om at radonnivået er tilfredsstillende innen 01.02.16.

Vedtaket kan påklages til Fylkesmannen i samsvar med forvaltningslovens kap. 6 og lov om folkehelsearbeid § 19. En eventuell klage bør være grunnlagt og sendes via Etat for helsetjenester, Miljørettet helsevern, Bontelabo 8 A, 5003 Bergen. Fristen til å klage er satt til 3 uker fra dette brevets mottaksdato.

Etat for helsetjenester

Sonja M. Skotheim
Leder, Helsevernenheten

Randi M. Hetland
Overingeniør, Miljørettet helsevern

Kopi til:

BYRÅDSAVDELING FOR BARNEHAGE OG SKOLE, POSTBOKS 7700, 5020 BERGEN

ETAT FOR UTBYGGING, POSTBOKS 7700, 5020 BERGEN

FAGAVDELING BARNEHAGE OG SKOLE, PB 7700, 5020 BERGEN